

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om gräsrotsfinansiering och till vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om gräsrotsfinansiering och till vissa lagar som har samband med den (RP 46/2016 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Ilkka Harju, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Aki Kallio, finansministeriet
- lagstiftningsråd Katri Kummoinen, justitieministeriet
- ledande expert Ville Kajala, Finansinspektionen
- enhetschef Marko Peltonen, Regionförvaltningsverket i Södra Finland
- rådgivare Jari Romanainen, Innovationsfinansieringsverket Tekes
- jurist Paula Hannula, Konkurrens- och konsumentverket
- chefen för juridiska ärenden Johanna Palin, Invesdor Oy
- styrelseordförande Tero Weckroth, Invesdor Oy
- expert Santeri Suominen, Finlands näringsliv rf
- chefsjurist Tuomas Majuri, Finansbranschens Centraförbund rf
- ordförande Jaakko Salminen, Finnish Business Angels Network ry
- ombudsman Mirjami Kajander-Saarikoski, Ersättningsfonden för investerare
- verkställande direktör Pia Santavirta, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry
- professor Erkki Kontkanen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- arbets- och näringsministeriet
- Polisstyrelsen
- Finlands Industriinvestering Ab
- Börsstiftelsen i Finland
- Finlands Advokatförbund
- Företagarna i Finland rf
- Delegationen för stiftelser och fonder rf.

Betänkande EkUB 15/2016 rd

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att det stiftas en separat lag om gräsrotsfinansiering. Dessutom föreslås det ändringar i lagen om investeringstjänster, lagen om penninginsamlingar, lagen om Finansinspektionen, lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift, lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, lagen om placeringsfonder, lagen om pantlåneinrättningar, lagen om betalningsinstitut och lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism. I de lagarna görs de tekniska ändringar som följer av den nya lagen.

Den föreslagna lagen gäller till sina centrala delar förmedlare av gräsrotsfinansiering. För att säkerställa en adekvat nivå på investerarskyddet har det i lagen dessutom fastställts skyldigheter för mottagare av gräsrotsfinansiering och på motsvarande sätt vissa rättigheter för investerarkunder.

Med gräsrotsfinansiering avses till allmänheten riktade öppna förfrågningar som gäller insamling av medel för ett särskilt projekt. Gräsrotsfinansiering är ett sätt att skaffa finansiering för personers och organisationers projekt och för företagsverksamhet. I regel samlar man in små summor av en stor grupp för att komma upp till det önskade beloppet, och normalt sker det via serviceplattformar på internet.

Syftet med propositionen är att göra lagstiftningen klarare, att förbättra investerarskyddet och att erbjuda företagen fler finansieringsalternativ samt göra finansmarknaden mångsidigare.

Den föreslagna lagens tillämpningsområde omfattar endast låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering. Andra former av gräsrotsfinansiering har lämnats utanför lagens tillämpningsområde.

Enligt förslaget får endast aktörer som finns införda i ett särskilt register tillhandahålla eller förmedla gräsrotsfinansiering. Finansinspektionen föreslås vara register- och tillsynsmyndighet. Förutsättningarna för registrering ska anges i lag, och ett av kraven är att den som gör anmälan ska vara tillförlitlig och ha tillräcklig kännedom om finansmarknaden. Dessutom innehåller lagen bl.a. bestämmelser om de uppgifter som ska föras in i registret samt bestämmelser om kundskydd, myndighetstillsyn och påföljder.

Lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2016.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte och tillstyrker lagförslaget men med ändringar. Dessutom föreslår utskottet att riksdagen godkänner ett uttalande.

Behandlingen av propositionen. Ekonomiutskottets utfrågning av sakkunniga har uppdagat osedvanligt många ändringsbehov i bestämmelserna i propositionen. Men i ljuset av grundlagsutskottets utlåtanden (bland annat GrUU 12/2016 rd — RP 96/2015 rd) anser ekonomiutskottet ändå inte att statsrådet borde bereda en kompletterande eller helt ny proposition. Ändringarna är huvudsakligen lagtekniska och inverkar inte väsentligt på propositionens syften. Ändringarna ger

Betänkande EkUB 15/2016 rd

Finansinspektionen ökade befogenheter och tryggar en ny finansieringsform och precisionen i lagstiftningen för sektorn och ett tillräckligt skydd för investerare.

Nuläget. För närvarande finns inte reglering på EU-nivå som särskilt skulle gälla gräsrotsfinansiering, och enligt utredning till ekonomiutskottet planeras någon sådan inte heller inom nära framtid. Utgångspunkterna i propositionen är således nationella. Eftersom finansmarknaden är kraftigt reglerad har den föreslagna regleringen rikligt med beröringspunkter med gällande lagstiftning. Ekonomiutskottet noterar att bestämmelserna för finanssektorn redan nu bildar en mångbottnad och svårgreppbar helhet som innehåller relationer av ömsesidigt beroende. I fråga om en helt ny lagstiftning bör man särskilt fästa uppmärksamhet vid kopplingarna mellan de olika bestämmelserna och med omsorg värdera deras konsekvenser. Regleringens grundproblem är att finna en balans mellan regleringen av finansmarknaden och att tillåta fri aktivitet på marknaden: en tung reglering som ska trygga medborgarnas tilltro till finansmarknaden kan leda till höga priser eller rasera förutsättningarna för att utveckla sektorn. Analogt kan en alltför lätt reglering leda till oönskade bieffekter av att investerare mister förtroendet. Ekonomiutskottet påpekar att om det skapas ett lindrigt reglerat delområde i en sektor som i övrigt är starkt reglerad, kan man förutse att marknaden ändrar sina funktioner så att den kan utnyttja lindringarna. Särskilt regleringen av investerarskyddet bör vara så konsekvent och ensriktat som möjligt oavsett vem som erbjuder en finansieringsprodukt eller en finansieringstjänst.

Regleringen av gräsrotsfinansiering påverkas också av begreppets omfattning. Det betecknar till allmänheten riktade öppna förfrågningar som gäller insamling av pengar för ett särskilt projekt eller en särskild organisations verksamhet, eller att i olika former delta i utvecklingen av projektet eller affärsverksamheten. Det finns också många typer av gräsrotsfinansiering. Den reglering som föreslås i propositionen lämpar sig endast för låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering som är avsedd för att finansiera näringsverksamhet medan andra former av gräsrotsfinansiering såsom donationsbaserad eller produktbaserad gräsrotsfinansiering faller utanför propositionen.

Regleringens syften och konsekvenser. Ekonomiutskottet instämmer i bedömningen vid sakkunnigutfrågningen att den aktuella regleringen förbättrar tillväxtförutsättningarna för en finansieringskälla som kompletterar bankverksamhet och kapitalplacering. Det kan öka konkurrensen på finansmarknaden och erbjuder särskilt nystartade företag och tillväxtföretag och andra projekt en ny typ av finansieringskanal. Det är befogat att vänta sig att följderna av regleringen och av en spridning av gräsrotsfinansiering blir att andrahandsmarknaden för aktier också i icke börslistade företag kommer att stärkas vilket skulle bidra till att utveckla den finländska företagsfinansieringsmarknaden och eventuellt på längre sikt också börsfinansieringen. Ekonomiutskottet finner det angeläget att olika finansieringsformer stöder varandra.

Gräsrotsfinansieringen har under senare tid ökat i betydelse också internationellt trots att dess betydelse inom finansmarknaden sammantaget ännu är liten. Enligt utredning till ekonomiutskottet beräknas värdet av gräsrotsfinansieringen i Finland totalt ha uppgått till ca 84,4 miljoner euro 2015, medan placeringar av privata placerare och kapitalinvesteringsbolag i finländska uppstarts- och tillväxtföretag under samma år uppgick till cirka 253 miljoner euro. Oklarheter i rättsläget har utan tvivel påverkat finansieringsformens långsamma tillväxt. Lagen om gräsrotsfinansiering är därför behövlig och ändamålsenlig för att eliminera osäkerheten i regleringen och för att trygga finansmarknadens funktion och skyddet för investerare.

Betänkande EkUB 15/2016 rd

Myndigheter. Särdragen i gräsrotsfinansieringen ser ut att utsätta investerare för osymmetri i fråga om information. I detta sammanhang blir det nödvändigt att diskutera förmågan att bära kostnader hos tillväxtföretag och små och medelstora företag som använder gräsrotsfinansiering, i förhållande till de penningssummer som eftersträvas.

Ekonomiutskottet påpekar att förslaget i propositionen om att övervakningen ska delas upp mellan Finansinspektionen, Regionförvaltningsverket i Södra Finland och konsumentombudsmannen kan vara problematiskt. Förslaget verkar i någon mån vara baserat på en felaktig uppfattning om Regionförvaltningsverkets nuvarande övervakarroll. För närvarande övervakas 7 kap. i konsumentkyddslagen (konsumentkrediter) av konsumentombudsmannen, Konkurrens- och konsumentverket och under detta regionförvaltningsverken som lokalförvaltningsmyndigheter. Regionförvaltningsverket i Södra Finland har ingen nationell behörighet i uppdraget. Också i sakkunnigyttrandena har det lyfts fram att fördelningen av övervakningen mellan myndigheterna kan förorsaka besvärliga situationer. Som det framgår närmare i detaljmotiven föreslår ekonomiutskottet att Regionförvaltningsverket i Södra Finland ska strykas från listan över tillsynsmyndigheter (13 § i lagförslag 1).

Till övervakningen av gräsrotsfinansieringen hör också frågan om skyldigheten enligt lagförslag 1 för den som erbjuder gräsrotsfinansiering att ansluta sig till ett självregleringsorgan. Enligt utredning till utskottet finns det åtminstone inte nu något sådant självregleringsorgan i Finland. Ekonomiutskottet konstaterar dessutom att det är paradoxalt att föreskriva om obligatorisk anslutning till ett självregleringsorgan som baserar sig på frivillighet. Men i propositionen framställs som alternativ till ett självregleringsorgan att ansluta sig till ett organ som har inrättats i EES-området, och som har gett rekommendationer i syfte att främja öppenhet och insyn i förmedlingen av gräsrotsfinansiering, eller att förmedlaren av gräsrotsfinansiering förbinder sig att iaktta organets rekommendationer. Genom dessa uppmjukningar anser ekonomiutskottet att skyldigheten skäligen kan uppfyllas av aktörerna, anser utskottet.

Investerarskydd. Det bärande temat i regleringen är proportionalitetsprincipen enligt vilken kvaliteten och omfattningen i fråga om förmedlarnas verksamhet ska beaktas vid tillämpningen. Målet är att finna en balans i regleringen mellan utnyttjande av fördelarna med låne- och placeringsbaserad gräsrotsfinansiering och tryggnad av investerarskydd.

Enligt gällande reglering (lagen om investeringstjänster 747/2012, 11 kap.) ska ett värdepappersföretag höra till ersättningsfonden. Kravet på medlemskap gäller dock inte värdepappersföretag vars investeringstjänster endast består av förmedling av order, investeringsrådgivning eller ordnande av multilateral handel och som inte innehar eller förvaltar kundmedel. En förmedlare av gräsrotsfinansiering är således inte principiellt en medlem av investerarnas ersättningsfond. I den föreslagna regleringen ingår en uttrycklig bestämmelse om saken i 10 § 4 mom. i lagförslag 1.

Men flera aktörer som förmedlar gräsrotsfinansiering kan också ha sådan verksamhet enligt lagen om investeringstjänster som utlöser skyldighet till medlemskap i ersättningsfonden (exempelvis att ordna emissioner). Därför gäller bestämningsgrunderna för garantiavgiften i ersättningsfonden de facto i många fall värdepappersföretag som förmedlar gräsrotsfinansiering.

Betänkande EkUB 15/2016 rd

Ekonomiutskottet anser att bestämningsgrunderna för avgiften inte i nuläget på ett ändamålsenligt sätt beaktar särdragen hos gräsrotsfinansieringen eller andra nya finansieringsformer, bland annat situationer där en finansieringsrunda av en eller annan orsak måste inställas. I likhet med många av de utfrågade sakkunniga noterar utskottet att bestämningsgrunderna är svåra att greppa men anser att en ändring av kriterierna för bestämning av avgiften enligt propositionen inte är en optimal lösning (2 § i 11 kap. i lagförslag 2). Ekonomiutskottet föreslår att ändringsförslaget ska förkastas men anser det ytterst viktigt att rättsläget görs mer ändamålsenligt. Grunderna för bestämning av garantiavgiften bör bättre än i nuläget återspegla bland annat tjänsteleverantörens rättsliga struktur samt verksamhetens art, omfattning och risker. Regleringen av ersättningsfonden för investerarskydd bör i sin helhet uppdateras snarast möjligt i överensstämmelse med den förändrade omvärlden.

Ekonomiutskottet anser det viktigt att anvisningarna för ersättningsfonden preciseras så att också ett litet företag som erbjuder gräsrotsfinansiering kan komma ut på marknaden med skäliga kostnader.

Ekonomiutskottet föreslår att riksdagen förutsätter att statsrådet omedelbart inleder beredning av nödvändiga ändringar i lagstiftningen för att bestämmelserna om ersättningsfonden för investerarskydd ska motsvara den förändrade omvärldens krav på ett sätt som tryggar investerarskyddet och som beaktar i synnerhet tjänsteleverantörens rättsliga struktur samt verksamhetens art, omfattning och risker. *(Utskottets förslag till uttalande)*

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om gräsrotsfinansiering

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. Enligt 1 mom. gäller lagen anskaffning, tillhandahållande och yrkesmässig förmedling av låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering mot vederlag i syfte att bedriva näringsverksamhet. Enligt 2 mom. tillämpas lagen med undantag för lagens 3—8 och 17 § också på kreditinstitut, betalningsinstitut, fondbolag, värdepappersföretag och AIF-förvaltare, om de förmedlar gräsrotsfinansiering. Genom bestämmelsen klargörs det vilken reglering som är tillämplig på förmedlare av gräsrotsfinansiering och på aktörer som förmedlar gräsrotsfinansiering med stöd av en auktorisation eller registrering som baserar sig på någon annan lag.

En näringsidkare som utnyttjar artikel 3 i direktivet om marknader för finansiella instrument (2004/39/EG, nedan MiFID I) och registreras på grundval av den föreslagna lagen om gräsrotsfinansiering är inte ett värdepappersföretag. Aktörer som agerar i enlighet med artikel 3 i MiFID I får inte tillhandahålla några investeringstjänster utom mottagande och vidarebefordran av order som avser överlåtbara värdepapper och andelar i företag för kollektiva investeringar samt tillhandahållande av investeringsrådgivning i samband med sådana finansiella instrument. En näringsidkare som har ansökt om att få bli ett tillståndspliktigt värdepappersföretag är skyldig att iaktta de villkor och krav uppställts i verksamhetstillståndet. En auktoriserad aktör har också större möjligheter att förmedla investeringsbaserad gräsrotsfinansiering exempelvis genom emissioner.

Betänkande EkUB 15/2016 rd

Med avseende på auktoriserade aktörer kan hänvisningen till 9 § (det nationella genomförandet av artikel 3 i MiFID I) och 10 § 4 mom. (frivillig anslutning till ersättningsfonden för investerarskydd av en registrerad förmedlare av gräsrotsfinansiering) medföra oklarhet varför tillämpningen av bestämmelserna behöver lämnas utanför tillämpningsbestämmelsen i 1 § 2 mom. om parter med verksamhetstillstånd.

Ekonomiutskottet föreslår att paragrafens 2 mom. ändras till följande: ”Det som i denna lag föreskrivs om förmedlare av gräsrotsfinansiering tillämpas, med undantag för 3—9 §, 10 § 4 mom. och 17 §, också på sådana kreditinstitut, betalningsinstitut, fondbolag, värdepappersföretag och AIF-förvaltare som förmedlar gräsrotsfinansiering.”

2 §. Definitioner. I 2 § definieras de begrepp som används i lagen. Ekonomiutskottet föreslår att 2 § 1 punkten om lånebaserad gräsrotsfinansiering preciseras genom ett uttryckligt konstaterande av skuldförhållande mellan mottagaren av gräsrotsfinansiering och kunden till förmedlaren av finansieringen. Målet är att klargöra den lånebaserade gräsrotsfinansieringens relation till kreditinstitutslagen (610/2014). Syftet med tillägget är att betona förmedlarens ställning som kreditmäklare och inte som kreditgivare.

Ekonomiutskottet föreslår att 1 punkten ändras till följande: ”1) *långbaserad gräsrotsfinansiering* anskaffning, tillhandahållande eller förmedling av kredit mot vederlag, när ett skuldförhållande uppstår mellan en mottagare av gräsrotsfinansiering och en kund till en förmedlare av gräsrotsfinansiering.”

2 kap. Rätt att förmedla gräsrotsfinansiering

3 §. Registreringsskyldighet. I 1 mom. föreskrivs om registreringsskyldighet som ett villkor för att förmedla gräsrotsfinansiering. I första meningen i 2 mom. lämnas vissa aktörer utanför registreringsskyldigheten. Ekonomiutskottet påpekar att enligt lagens 1 § 2 mom. gäller bestämmelserna i 3 § inte sådana aktörer. Dessutom sägs det i andra meningen i 3 § 2 mom. att registreringsskyldigheten inte gäller kreditgivare som avses i lagen om registrering av vissa kreditgivare (747/2010), om de inte förmedlar låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering. Bestämmelsens syfte är oklart: också utan en separat bestämmelse omfattas kreditgivarna av lagens registreringsskyldighet om de bedriver förmedling av gräsrotsfinansiering. Å andra sidan är kreditgivaren med stöd av bestämmelsen inte i något fall befriad från registreringsskyldigheten.

Ekonomiutskottet föreslår att momentets första och andra mening stryks som obehövliga. Ekonomiutskottet föreslår således att 2 mom. ändras till följande: ”Registreringsskyldigheten gäller dock inte näringsidkare som är etablerade i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-stat*) och tillfälligt förmedlar gräsrotsfinansiering i Finland.”

5 §. Uppgifter som förs in i registret och anmälan om ändringar. Paragrafen föreskriver om registreringsförfarande. Ekonomiutskottet konstaterar att paragrafens 1 mom. måste kompletteras med en ny 5 punkt med omnämnande av offentliga varningar, ordningsavgifter och påföljdsavgifter samt förbud som förenats med vite som kan påföras anmälaren. Ändringsbehovet beror på omskrivningen av 17 § i denna lag som ekonomiutskottet motiverar i detta betänkande. Ekonomiutskottet föreslår att 5 § 1 mom. kompletteras med en ny punkt 5 som lyder ”till anmälaren

Betänkande EkUB 15/2016 rd

meddelade offentliga varningar, denne påförda ordningsavgifter och påföljdsavgifter och sådana förbud som förenats med vite” och att motsvarande tekniska anpassning görs i punkt 4.

6 §. Förutsättningar för registrering. I paragrafen anges det vilka förutsättningar som ska uppfyllas för att Finansinspektionen ska registrera anmälaren som förmedlare av gräsrotsfinansiering. Med avseende på näringsfriheten enligt 18 § i grundlagen är det viktigt att bestämmelserna om villkor för registrering är precisa. Ekonomiutskottet anser att paragrafen därför måste preciseras genom att stryka hänvisningen till ”något annat insolvensförfarande” och räkna upp de tre insolvensförfaranden som är allmän verkställighet (konkurs, företagssanering och skuldsanering för privatpersoner).

Det är klart att en förmedlare av gräsrotsfinansiering inte får vara i konkurs. Att jämställa saneringsförfarande för företag med konkurs kan vara motiverat för att skydda investerare trots att det i allmänhet inte i lagstiftningen har föreskrivits som hinder för att få verksamhetstillstånd eller motsvarande registrering. Eftersom skuldsanering för privatpersoner sedan början av 2015 med vissa — ganska stränga — villkor har varit möjligt för privata näringsidkare och yrkesutövare som bedriver småskalig näringsverksamhet också i fråga om skulder i anslutning till näringsverksamhet, är det ändå motiverat att ställa skuldsanering för privatpersoner i samma ställning som företagssanering. Företagssanering och skuldsanering för privatpersoner är båda etablerade insolvensförfaranden.

Ekonomiutskottet föreslår att saneringsförfarande för företag och skuldsanering för privatpersoner uttrycks som en separat punkt och på så sätt skiljs åt från konkurs och kravet på att om anmälaren är en fysisk person, ska han eller hon vara myndig och inte ha fått sin handlingsbehörighet begränsad.

Ekonomiutskottet påminner om att utsökning är separat verkställighet och att det inte är motiverat att betrakta utsökning som insolvensförfarande som avses i propositionen. Att ett utsökningsärende anhängiggörs innebär inte heller med nödvändighet att företaget är insolvent eller ens hotat av insolvens.

Ekonomiutskottet föreslår att 6 § 1 mom. kompletteras med en ny punkt enligt vilken också de övriga i paragrafen föreskrivna villkoren för registrering ska uppfyllas. Ekonomiutskottet ser det också av nöden att separat nämna kravet på att anmälaren ska ha förtroende hos personer som hör till den operativa ledningen och de betydande ägarna. Det föreslås bli gjort genom en komplettering av lagens 7 §. Likaså ser utskottet det behövligt att precisera kraven på garanti eller annan säkerhet. Som förebild tjänar 6 kap. 1 § 4 mom. 2 punkten i lagen om investeringstjänster, med precisering särskilt av säkerhetens innehållsliga och tekniska krav och i enlighet med proportionalitetsprincipen med beaktande av arten och omfattningen av anmälares verksamhet. Ekonomiutskottet föreslår att paragrafens 1 mom. ändras till följande: "Finansinspektionen ska registrera den som gör en registeranmälan som förmedlare av gräsrotsfinansiering, om

- 1) anmälaren har rätt att utöva näring i Finland,
- 2) anmälaren inte har försatts i konkurs och, när anmälaren är en fysisk person, om anmälaren har uppnått myndighetsåldern och inte har fått sin handlingsbehörighet begränsad,
- 3) anmälaren inte genomgår ett saneringsförfarande för företag eller skuldsanering för privatpersoner,

Betänkande EkUB 15/2016 rd

- 4) anmälaren är tillförlitlig,
- 5) anmälaren har sådan kännedom om finansmarknadens funktion som skäligen behövs med beaktande av arten och omfattningen av förmedlingen av gräsrotsfinansiering,
- 6) övriga villkor för registrering enligt denna paragraf är uppfyllda.”

Ekonomiutskottet föreslår att paragrafens 2 mom. på ovan beskrivna grunder får följande lydelse: ”En förutsättning för registrering är dessutom att anmälaren har minst 50 000 euro i eget kapital eller en tillräcklig yrkesansvarsförsäkring, bankgaranti eller annan motsvarande säkerhet som Finansinspektionen bedömer vara tillräcklig med beaktande av arten och omfattningen på anmälares verksamhet. Försäkringsgivaren eller den som ställt annan säkerhet ska ha hemort i en EES-stat om inte Finansinspektionen på ansökan beviljar undantag från detta. Försäkringen ska dessutom uppfylla följande villkor:

- 1) försäkringen ersätter de skador som förmedlaren av gräsrotsfinansiering ansvarar för enligt denna lag,
- 2) försäkringbeloppet är minst 1 000 000 euro per skada och sammanlagt 1 500 000 euro för samtliga skador per år,
- 3) om försäkringen inbegriper självrisk, ska försäkringsgivaren betala försäkringsersättning till den skadelidande utan avdrag för självrisken,
- 4) av försäkringen ska ersättas en skada som har uppstått till följd av en gärning eller försumelse under försäkringsperioden och beträffande vilken skriftliga ersättningsanspråk har anförts hos anmälaren eller försäkringsgivaren under försäkringens giltighetstid eller inom tre år från det att försäkringen upphörde.”

Dessutom behövs ett nytt 3 mom., varvid 6 § 3 mom. blir 4 mom. och analogt 4 mom. blir 5 mom., som följer: ”Om förmedlaren av gräsrotsfinansiering avser att ta emot kundmedel, är ett villkor för registrering också att denne förmår förvara och hantera kundmedel på det sätt som framgår av 10 §.”

7 §. Tillförlitlighet och kännedom om finansmarknadens funktion. Ekonomiutskottet anser det viktigt att det inbördes förhållandet mellan lagens 6 och 7 § preciseras. Lagens 7 § 1 mom. måste ändras, ur det föreslagna 2 mom. ska strykas omnämmandet av moderbolag och minoritetsaktieägares delaktighet i den operativa ledningen, och paragrafen ska kompletteras med ett nytt 2 mom. Nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom. Paragrafens 1 mom. får då följande lydelse: ”Den som gör en registeranmälan anses inte tillförlitlig i den mening som avses i 6 § 1 mom. 4 punkten, om han eller hon genom en lagakraftvunnen dom har dömts till fängelsestraff under de fem senaste åren före en bedömning eller till bötesstraff under de tre senaste åren före bedömningen för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att förmedla gräsrotsfinansiering, att vara ägare till en förmedlare av gräsrotsfinansiering eller att vara medlem eller ersättare i styrelsen, verkställande direktör eller ställföreträdande verkställande direktör eller på annat sätt medlem av högsta ledningen i en förmedlare av gräsrotsfinansiering, eller om han eller hon annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig uppenbart olämplig för en sådan uppgift.”

Paragrafen kompletteras med ett nytt 2 mom.: ”Om anmälaren är en juridisk person gäller kravet på tillförlitlighet verkställande direktören och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen, förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän, andra som hör till den

Betänkande EkUB 15/2016 rd

högsta ledningen och dem som direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av aktierna i ett aktiebolag eller av den rösträtt som aktierna medför eller motsvarande ägande- eller bestämmanderätt, om det gäller en annan sammanslutning än ett aktiebolag.”

Paragrafens 3 mom. får följande lydelse: ”Kravet på kännedom om finansmarknadens funktion gäller styrelsen som helhet. Styrelsen samt verkställande direktören och den övriga verkställande ledningen ska ha sådan allmän kännedom om finansmarknaden och om betydande risker i anslutning till den som behövs med beaktande av verksamhetens art och omfattning. Till den verkställande ledningen räknas anmälarens verkställande direktör och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen, förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän och andra som hör till den högsta ledningen.”

Paragrafens 4 mom. får följande lydelse: ”Om anmälaren också bedriver annan affärsverksamhet än förmedling av gräsrotsfinansiering, gäller kravet endast dem som faktiskt svarar för förmedlingen av gräsrotsfinansiering.”

8 §. Avregistrering. I 8 § om avregistrering behövs en ändring för att 6 § om förutsättningar för registrering föreslås bli ändrad.

Ekonomiutskottet föreslår att paragrafens 1 mom. ändras till följande: ”Finansinspektionen ska avregistrera en förmedlare av gräsrotsfinansiering, om

- 1) förmedlaren har upphört med sin verksamhet,
- 2) förutsättningarna enligt 6 § 1 mom. 1, 2 och 4 punkten för registrering inte längre uppfylls,
- 3) förmedlaren är mellanhand för någon annan,
- 4) förutsättningen enligt 6 § 1 mom. 5 punkten eller 2 mom. för registrering inte längre uppfylls och förmedlaren inte inom den tidsfrist som Finansinspektionen har angett i sin uppmaning har uppfyllt förutsättningen, eller
- 5) det i förmedlarens eller dess högsta lednings verksamhet förekommer allvarliga eller upprepade försummelser.”

9 §. Rätt för förmedlare av gräsrotsfinansiering att förmedla låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering. Ekonomiutskottet konstaterar att 9 § bör förtydligas bland annat för att säkerställa att paragrafen stämmer överens med optionen enligt artikel 3 i MiFID och bestämmelserna i lagen om investeringstjänster. Ett villkor för att använda optionen är att verksamheten hos de som påverkas av undantaget regleras på nationell nivå. Eftersom den föreslagna lagen om gräsrotsfinansiering enligt dess 1 § 1 mom. endast tillämpas på anskaffning, tillhandahållande och förmedling av låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering mot vederlag, kan bestämmelserna i 9 § i lagen inte tillämpas på vilken aktör som helst utan endast på en förmedlare som är införd i Finansinspektionens register.

Ur paragrafen bör dessutom strykas det föreslagna 2 mom. som gäller icke-överlåtbara värdepapper som inte är sådana värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen. De i motiveringen nämnda enkla skuldebrev är överlåtbara om överlåtelse inte är förbjuden i skuldebrevet, och de är inte alls värdepapper. Ekonomiutskottet konstaterar att momentet är ägnat att förorsaka oklarhet och komplicera den redan nu avsevärt komplicerade och svårtydbara terminologin kring värdepappersmarknaden. Momentet är inte heller behövligt eftersom definitionerna i lagförslagets 2

Betänkande EkUB 15/2016 rd

§ om lånebaserad och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering har skrivits instrumentneutralt i syfte att i förekommande fall möjliggöra användning också av andra placeringsinstrument än de som definieras i lagen om investeringstjänster eller i värdepappersmarknadslagen genom att samtidigt låta dem omfattas av ett investerarskydd som bedöms vara tillräckligt.

Ekonomiutskottet föreslår att 9 § ändras till följande:

1 mom.: ”En förmedlare av gräsrotsfinansiering som har registrerats i det register som Finansinspektionen för får förmedla låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering.”

2 mom.: ”En förmedlare av gräsrotsfinansiering som har registrerats i Finansinspektionens register får också på det sätt som avses i 1 kap. 11 § 1 och 5 punkten i lagen om investeringstjänster förmedla och ta emot order som gäller sådana värdepapper eller andra andelar i fondföretag som avses i 1 kap. 10 § 1 mom. 1 och 2 punkten i den lagen samt erbjuda investeringsrådgivning i anslutning till låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering.”

3 mom.: ”Vid förmedling av order som avses i 2 mom. ska förmedlaren av gräsrotsfinansiering iaktaga 2 och 3 kap. i denna lag och förmedla sina order till kreditinstitut, fondbolag, värdepappersföretag och AIF-förvaltare samt till filialer till värdepappersföretag och kreditinstitut som är auktoriserade i ett tredjeland, om filialerna följer sådana stabilitetsbestämmelser för verksamheten som motsvarar lagen om investeringstjänster och kreditinstitutslagen.”

4 mom.: ”Tjänster som avses i 1 mom. får från Finland tillhandahållas i en annan EES-stat, om detta inte har förbjudits eller begränsats i den andra EES-staten. Särskilda bestämmelser gäller för tredjeländer.”

5 mom.: ”Bestämmelser om rätten för tillhandahållare av investeringstjänster att anlita en förmedlare av gräsrotsfinansiering som anknutet ombud finns i 7 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster.”

3 kap. Kundskydd

10 §. Förfaranden för förmedlare av gräsrotsfinansiering och förmedlarnas skyldigheter mot investerarna. I 1 mom. uppräknas allmänna skyldigheter för förmedlare av gräsrotsfinansiering.

I 2 mom. preciseras skyldigheterna ytterligare genom hänvisningar till annan lagstiftning.

En näringsidkare som registrerar sig på grundval av den föreslagna lagen om gräsrotsfinansiering är inte ett värdepappersföretag och därför finns ingen kategorisk skyldighet att låta skyldigheten att inhämta uppgifter om kunderna enligt 10 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster omfatta förmedlare av gräsrotsfinansiering. Men det är ändå motiverat att förutsätta en moderat gräns för skyldigheten för förmedlare av gräsrotsfinansiering för att investerarnas sakkunskap och orsakerna till investeringarna inte ska behöva utredas i samband med de allra minsta placeringarna. Således slopas passandebedömningen i samband med de allra minsta placeringarna (under 2 000 euro) och ersätts med en riskvarning som skräddarsys separat för varje investeringsrunda och inves-

Betänkande EkUB 15/2016 rd

teringsobjekt. Ett krav på en sådan tas in i den förordning av finansministeriet som ska utfärdas med stöd av 21 § och som kompletterar hänvisningen till 10 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster som nämns i 10 § 3 mom. 2 punkten i lagförslag 1.

Gränsvärdet som berättigar till undantag från passandebedömningen är bundet till investeringsrunda och person. Riskvarningen ska beskriva de risker som allmänt hör ihop med investeringsrundan och investeringsobjektet, typen av finansiellt instrument och gräsrotsfinansieringen så exakt och begripligt som möjligt. Det föreslagna gränsvärdet som ger rätt till undantag från passandebedömningen kan i enlighet med proportionalitetsprincipen skapa balans i termer av investerarskydd för icke-professionella investerare och sektorns omvärldsvillkor. Om gränsvärdet i fråga om en viss enskild investeringsrunda överskrider för en icke-professionell investerare, förutsätter bedömningen i överensstämmelse med 10 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster beaktande av kundens erfarenhet, karaktären hos investeringstjänsten och det finansiella instrumentet samt tillhörande risk. Däremot har förmedlaren ingen skyldighet att göra ett lämplighetstest enligt 10 kap. 4 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster om förmedlaren endast erbjuder tjänster relaterade till mottagande och förmedling av order. I övrigt gäller det föreslagna gränsvärdet på 2 000 euro också utredningsskyldigheten.

På grund av det ovan anförda föreslår utskottet att paragrafens 2 mom. ändras som följer: Förmedlare av gräsrotsfinansiering ska iaktta

- 1) god gräsrotsfinansieringssed i enlighet med 18 § 1 mom.,
- 2) bestämmelserna i 7 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster om hantering av intressekonflikter,
- 3) bestämmelserna i 10 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster om att inhämta uppgifter om kunderna, om investeringen överstiger 2 000 euro, bestämmelserna i 5 § i det kapitlet om informationsskyldighet, bestämmelserna i 9 § i det kapitlet om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster, bestämmelserna i 10 § i det kapitlet om inspelning av telefonsamtal och bestämmelserna i 13 § i det kapitlet om behandling av kundklagomål.”

Ekonomiutskottet anser att andra meningen i 10 § 3 mom. bör ändras för att säkerställa att bestämmelserna om tillförlitlig hantering av kundmedel är heltäckande gällande gräsrotsfinansiering av alla slag som hör till lagförslagets tillämpningsområde. Utskottet föreslår att 3 mom. ändras som följer:

”De förmedlare av gräsrotsfinansiering som i enlighet med 9 § 2 mom. förmedlar och tar emot order som gäller värdepapper eller andra andelar i fondföretag eller erbjuder investeringsrådgivning i anslutning till låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering får inte förvalta eller inneha kundernas finansiella instrument eller penningmedel (*kundmedel*) och inte heller stå i skuld till sina kunder. Om en förmedlare av gräsrotsfinansiering i övrigt i sin verksamhet förvaltar kundmedel, ska förmedlaren organisera förvaringen och hanteringen av dessa kundmedel på ett tillförlitligt sätt.

En förmedlare av gräsrotsfinansiering ska särskilt se till att

- 1) kundmedlen hålls åtskilda från de egna medlen,
- 2) kundmedlen redovisas så att medlen för varje kund är åtskilda från andra kunders medel,

Betänkande EkUB 15/2016 rd

3) kundmedlen sätts in på ett bankkonto i en inlåningsbank som har verksamhetstillstånd i Finland eller i en annan EES-stat.”

11 §. Informationsskyldighet. Omfattningen på den finansiering som eftersträvas när kapital anskaffas genom gräsrotsfinansiering motsvarar de sedvanliga kostnaderna för upprättande av prospekt. Informationsskyldigheten enligt värdepappersmarknadslagen är därmed inte ändamålsenlig inom kontexten för gräsrotsfinansiering. Enligt motiveringen till 2 mom. gäller skyldigheten att se till att riktiga och tillräckliga uppgifter inhämtas om en mottagare av gräsrotsfinansiering också förmedlaren av gräsrotsfinansiering, som behöver utföra en företagsbesiktning hos mottagaren i den omfattning som i varje enskilt fall bedöms som tillräcklig, men som inte behöver vara fullständig.

Ekonomiutskottet preciserar innehållet i förmedlaren skyldighet att utföra företagsbesiktning hos mottagaren och påpekar följande: En förmedlare av gräsrotsfinansiering måste analysera de uppgifter som mottagaren offentliggör och i tillräcklig utsträckning försäkra sig om deras riktighet. I det enskilda fallet måste man beakta mottagarens företagsform och ekonomiska situation samt vilken typ av finansiellt instrument investerarna erbjuds. I praktiken ska det krävas att den som förmedlar gräsrotsfinansiering kontrollerar uppgifterna om mottagaren och dess operativa ledning i alla offentliga register. Syftet är att försäkra sig om att mottagaren gett riktiga och tillräckliga uppgifter om omständigheter som väsentligt kan inverka på bedömningen av företagets värde eller återbetalningsförmåga.

Dessutom kan det krävas att förmedlaren kontrollerar företagets ekonomiska situation utifrån en färsk revisionsberättelse om mottagaren och genom att skaffa sig behövliga uppgifter om mottagarens finansiella ställning och kreditvärdighet. Den som förmedlar gräsrotsfinansiering måste omsorgsfullt bekanta sig med finansieringsmottagarens affärsplan och företagets viktigaste nyckeltal, exempelvis resultatprognoserna. Däremot är det inte nödvändigt att förmedlaren granskar de avtal som mottagaren ingått med tredje parter.

Det behövs bestämmelser om skyldighet för mottagaren och förmedlaren att utan dröjsmål informera om väsentliga förändringar i den ekonomiska situationen och andra omständigheter som påverkar fullgörandet av skyldigheter i synnerhet gentemot investerare. Förslaget motsvarar i stort sett den visserligen mer omfattande och detaljerade informationsskyldigheten för emittenter enligt värdepappersmarknadslagen. Det gäller t.ex. skyldigheten att se till att marknadsaktiva investerare har tillräckliga, riktiga och aktuella uppgifter med vars hjälp de kan fatta välgrundade investeringsbeslut. Vikten av informationsskyldigheten framträder särskilt i fråga om icke-professionella investerare: de har betydligt mer begränsade resurser att aktivt följa och få information om förmedlaren och mottagarens verksamhet och läge än professionella investerare.

Utskottet vill också påpeka att förmedlare av gräsrotsfinansiering utöver informationsskyldigheterna enligt den föreslagna 11 § beroende på fall också kan omfattas av bestämmelserna i 6 a kap. i konsumentskyddslagen, vilka bygger på direktiv 2002/65/EG om distansförsäljning av finansiella tjänster.

Ekonomiutskottet föreslår därför att 3 mom. får följande lydelse: ”Förmedlare och mottagare av gräsrotsfinansiering ska utan dröjsmål offentliggöra information om väsentliga förändringar i det

Betänkande EkUB 15/2016 rd

egna ekonomiska läget och andra omständigheter som påverkar fullgörandet av deras skyldigheter.”

12 §. Kundkontroll. Utskottet har föreslagit ändringar i 6 § och konstaterar i linje med det att 12 § 2 mom. måste preciseras. Därför föreslår därför att formuleringen ”eller genomgår något annat insolvensförfarande” utgår, dvs. att inget annat insolvensförfarande än konkurs nämns. Det är nämligen meningen att bestämmelsen ska tillämpas på konkurser. På det sättet framgår det klart att mottagare av gräsrotsfinansiering kan genomgå saneringsförfarande för företag eller skuldsanering för näringsidkare.

Ekonomiutskottet föreslår att 2 mom. får följande lydelse: ”En förmedlare av gräsrotsfinansiering får inte förmedla gräsrotsfinansiering eller på annat sätt delta i medelsanskaffningen för en mottagare av gräsrotsfinansiering som har försatts i konkurs.”

13 §. Tillsyn. Regionförvaltningsverket i Södra Finland har mycket begränsade uppgifter inom tillsynen över att lagstiftningen om konsumentskydd följs. De framgår av 2 och 7 kap. i konsumentskyddslagen (38/1978). Dessutom är regionförvaltningsverket register- och tillsynsmyndighet enligt lagen om registrering av vissa kreditgivare. Därför föreslår utskottet att verket utgår som tillsynsmyndighet enligt 13 § 2 mom. Samma ändring måste göras i 46 § 1 och 2 mom. i lagförslag 4.

Därmed får 13 § 2 mom. följande lydelse: ”Dessutom övervakar konsumentombudsmannen att lagen följs, om förmedlarens kund är en konsument.”

Utskottet föreslår också att Finansinspektionen får utvidgade befogenheter i enlighet med 46 § i lagen om försäkringsförmedling (570/2005). Det innebär att 13 § får ett nytt 4 mom. som säger att Finansinspektionen har rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få sådana uppgifter som behövs för att kontrollera de förutsättningar som framgår av 6 och 7 §. Angående rätten att få uppgifter ur straffregistret föreskrivs särskilt. De uppgifter i straffregistret som gäller bedömning av någons tillförlitlighet kan Finansinspektionen få med stöd av 4 a § 1 mom. 2 punkten i straffregisterlagen (770/1993).

Därmed får 4 mom. följande lydelse: ”Finansinspektionen har rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få sådana uppgifter som behövs för att kontrollera de förutsättningar som framgår av 6 och 7 §. Angående rätten att få uppgifter ur straffregistret föreskrivs särskilt.”

14 §. Straffbestämmelser Enligt paragrafen ska hot om fängelsestraff vara påföljden för gärningsformer som uppvisar uppsåt eller grov oaktsamhet. I princip ska straffbestämmelser som innefattar hot om fängelsestraff koncentreras till strafflagen, om det inte finns vägande samhällsliga skäl för undantag. I samband med totalreformen av lagstiftningen om värdepappersmarknaden ansågs det att denna princip kan frångås, precis som när kreditinstitutslagen sågs över.

Att ett vägande samhällsligt behov föreligger kan således i fråga om denna straffbestämmelse motiveras med att regleringen av finansmarknaden ska vara konsekvent och enhetlig, att möjliga negativa konsekvenser av den nya högriskformen för finansiering bör förhindras och att gräsrot-

Betänkande EkUB 15/2016 rd

sfinansieringens trovärdighet bör upprätthållas. De föreslagna bestämmelserna är inte strängare än de gällande finansmarknadsbestämmelserna och de straffbara gärningarna inte mindre klandervärda än förbjudna gärningar enligt de bestämmelserna. Det är dessutom lättare att påvisa grov oaktsamhet än uppsåt, vilket är synnerligen betydelsefullt när man beaktar hur komplicerad och detaljerad regleringen av finansmarknaden är.

Också i samband med att en proposition som gällde lagstiftningsåtgärder till följd av EU-regler om marknadsmissbruk ansågs det problematiskt att begränsa straffansvaret till uppsåt i straffbestämmelser som gäller värdepappersmarknaden. Då konstaterades följande (RP 65/2016 rd, s. 45): ”Redan när värdepappersmarknadsbrotten tidigare reformerades (RP 254/1998 rd) ansågs det att om straffbarhet alltid kräver att uppsåt påvisas kommer många av de gärningar som försvagar tilltron till marknaden de facto att sakna hot om straff. Kravet på uppsåt i straffbestämelsen kan också onödigt förhindra att misstänkta fall behandlas som straffrättsliga processer i och med det lägre kravet på tillräknande som krävs i administrativa processer.”

Grov oaktsamhet är en typisk grund för bestämmande av straffansvar i lagstiftningen om finansmarknaden. Om detta nu frångås frågar man sig varför gräsrotsfinansieringsbrott skulle straffas lindrigare än andra klandervärda gärningar på finansmarknaden. Utskottet vill dock peka på den mer allmänna frågan om behovet av en totalöversyn av de berörda straffbestämmelserna. När principen om koncentration frångås är det under alla omständigheter i allmänhet bara möjligt att använda lindriga hot om fängelsestraff. När man bedömer om regleringen är proportionerlig ska man beakta dels maximistraffet, dels hur brett rekvisitet är och vilken grad av tillräknande som krävs.

Ordalydelsen i 14 § är oklar när det gäller att avgöra om exempelvis kravet på tillräknande, utan att vara registrerad-rekvisitet och i strid med 2 kap.-rekvisitet gäller alla gärningsformer eller bara någon av dem. Motiveringen är synnerligen kort och ger inte någon nämnvärd tilläggsinformation om rekvisitet. Bestämmelsen bör därför åtminstone ändras på så sätt att om graden av tillräknande med beaktande av 3 kap. 5 § i strafflagen nämns ska bestämmelsen inledas med detta. Dessutom måste ändringen i 12 § i fråga om preciseringen av insolvensförfarandena beaktas när 14 § 1 mom. formuleras.

Utskottet föreslår att 1 mom. får följande lydelse: ”Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet 1) i strid med bestämmelserna i 2 kap. förmedlar gräsrotsfinansiering utan att vara registrerad, eller 2) i strid med 12 § 2 mom. genom gräsrotsfinansiering skaffar medel till en sådan mottagare av gräsrotsfinansiering som har försatts i konkurs, ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för gräsrotsfinansieringsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.”

15 §. Ordningsavgift och påföljdsavgift. Utskottet föreslår att 2 mom. ändras i enlighet med den föreslagna ändringen i 10 § 2 mom. Momentet får då följande lydelse: ”Sådana bestämmelser och beslut enligt 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen för vilka det vid försummelse eller överträdelse ska påföras påföljdsavgift är

- 1) de i 10 § i denna lag nämnda bestämmelserna i 7 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster om hantering av intressekonflikter,

Betänkande EkUB 15/2016 rd

- 2) de i 10 § i denna lag nämnda bestämmelserna i 10 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster om att inhämta uppgifter om kunderna, om investeringen överstiger 2 000 euro, i 5 § i det kapitlet om informationsskyldighet, i 9 § i det kapitlet om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster, i 10 § i det kapitlet om inspelning av telefonsamtal och i 13 § i det kapitlet om behandling av kundklagomål,
- 3) de i 10 § i denna lag avsedda bestämmelserna om hantering och innehav av kundmedel och bestämmelserna i 12 § om krav på kundkontroll samt bestämmelserna i 11 § och de med stöd av 21 § utfärdade bestämmelserna om informationsskyldighet.”

16 §. Skadeståndsskyldighet. Enligt 2 mom. är styrelsemedlemmarna och verkställande direktören hos en förmedlare eller mottagare av gräsrotsfinansiering skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat genom överträdelse av denna lag eller av bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Ett villkor för skadeståndsskyldigheten är att skadan orsakats förmedlaren av gräsrotsfinansiering, dess aktieägare, bolagsmän eller medlemmar eller andra personer. Utskottet föreslår att 2 mom. förtydligas och förkortas på följande sätt: ”Investerare har rätt att kräva ersättning för skada de orsakats också av verkställande direktören för, av en medlem i styrelsen eller ett jämförbart organ i och av en ansvarig bolagsman i en förmedlare av gräsrotsfinansiering, om skadan berott på att denne uppsåtligen eller av oaktsamhet försummat att se till att verksamheten bedrivs med beaktande av förbudet att ta emot kundmedel enligt 10 § 3 mom. och att kundmedlen förvaras och hanteras på det sätt som förutsätts i den bestämmelsen. En skada anses ha orsakats av oaktsamhet om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt.”

Utskottet föreslår också att 3 mom. om revisorers skadeståndsskyldighet utgår och att 4 mom. ändras och blir 3 mom. Det ändrade 3 mom. får då följande lydelse: ”På jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga tillämpas 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).”

17 §. Erhållande av uppgifter ur registret genom en nättjänst. Ekonomiutskottet föreslår att 17 § ersätts med en paragraf som gäller tillhandahållande av uppgifter som ingår i ett lagutkast om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom (RP 77/2016 rd, 10 § i lagförslag 2). 17 § lyder omskriven som följer:

”17 §. *Uppgifters tillgänglighet.* Trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får personuppgifter lämnas ut ur registret i form av utskrifter, göras allmänt tillgängliga i ett elektroniskt datanät eller lämnas ut på något annat sätt i elektronisk form. Personbeteckningar får dock lämnas ut med stöd av denna lag endast om uppgiften lämnas i form av en utskrift eller i teknisk lagringsform och mottagaren med stöd av 13 § i personuppgiftslagen (523/1999) eller med stöd av någon annan lag har rätt att behandla personbeteckningar.

Följande i registret införda uppgifter ska Finansinspektionen dock hålla allmänt tillgängliga i ett elektroniskt datanät:

- 1) en näringsidkares namn samt firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning, huvudkontor och besöksadress till de verksamhetsställen där det förmedlas gräsrotsfinansiering,

Betänkande EkUB 15/2016 rd

- 2) namn på verkställande direktören och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen och i jämförbara organ samt ansvariga bolagsmän,
- 3) datum för registreringen,
- 4) till anmälaren meddelade offentliga varningar, denne påförda ordningsavgifter och påföljdsavgifter och sådana förbud som förenats med vite.”

20 §. Överklagande. I fråga om överklagande föreskrivs på ett sätt som är typiskt för finansmarknadslagstiftning genom hänvisning till förvaltningsprocesslagen (586/1996) och 73 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008). Hänvisningstekniken till dessa lagar motsvarar i sig övrig finansmarknadslagstiftning, men här finns möjlighet till undantag eftersom den föreslagna lagen om gräsrotsfinansiering är helt och hållet ny.

Ekonomiutskottet föreslår att 1 mom. förkortas enligt följande: ”Bestämmelser om överklagande av beslut som Finansinspektionen meddelat med stöd av denna lag finns i 73 § i lagen om Finansinspektionen.”

2. Lagen om investeringstjänster

1 kap. Allmänna bestämmelser

2 §. Undantag från tillämpningsområdet. Ekonomiutskottet föreslår att förslaget i propositionen till ändring av paragrafen stryks.

2 kap. Rätt att tillhandahålla investeringstjänster

2 §. Tillhandahållande av investeringstjänster enligt annat tillstånd. Ekonomiutskottet föreslår att paragrafen kompletteras med ett nytt 5 mom.: ”Trots 1 § får en förmedlare av gräsrotsfinansiering som avses i lagen om gräsrotsfinansiering (/) och som är registrerad i det register som Finansinspektionen för över förmedlare av gräsrotsfinansiering tillhandahåller förmedling och mottagande av order i fråga om finansiella instrument som avses i 1 kap. 10 § 1 mom. 1 och 2 punkten samt investeringsrådgivning i anslutning till låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering i enlighet med lagen om gräsrotsfinansiering.”

6 kap. Ekonomiska verksamhetsförutsättningar för tillhandahållande av investeringstjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten

1 §. Minimikapital. I fråga om kravet på ett kapital på 50 000 euro föreskrivs redan i 6 § 2 mom. i lagförslag 1.

Ekonomiutskottet föreslår att ändringsförslaget i 2 mom. stryks och föreslår att uppmärksamheten ska fästas vid behovet av en övergripande granskning exempelvis i samband med genomförandet av MiFID II.

Betänkande EkUB 15/2016 rd

11 kap. Ersättningsfonden för investerarskydd

2 §. Ersättningsfondens stadgar. Vid ekonomiutskottets sakkunnigutfrågning framfördes mycket samstämmiga synpunkter på behovet av en total översyn av regleringen av ersättningsfonden för investerarskydd. Utskottet konstaterar att ändringsförslaget enligt propositionen är otillfredsställande och föreslår att ändringsförslaget förkastas men betonar ändå vikten av att bedöma behovet av att revidera den nationella regleringen av ersättningsfonden för investerarskydd.

4. Lagen om Finansinspektionen

5 §. Andra finansmarknadsaktörer. En ny 28 punkt har fogats till paragrafen genom proposition RP 65/2016 rd, och därmed blir den nya punkt som nu föreslås 29 punkten.

46 §. Myndighetssamarbete. Ekonomiutskottet föreslår att ändringsförslagen i 1 och 2 mom. förkastas av samma orsak som 13 § 2 mom. i lagförslag 1.

5. Lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

1 §. Avgiftsskyldiga. Ekonomiutskottet föreslår att 1 mom. får följande lydelse: ”Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är ... 20) sådana förmedlare av gräsrotsfinansiering som avses i lagen om gräsrotsfinansiering (/).”

6 §. Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga. Ekonomiutskottet föreslår att 1 mom. ändras som följer: ”Grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer: ...förmedlare av gräsrotsfinansiering enligt lagen om gräsrotsfinansiering (/) 2 000”.

6. Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

5 kap. Registrering

2 §. Finansinspektionens register. Ekonomiutskottet föreslår att ett uttrycksfel korrigeras i paragrafens 5 punkt varvid ordalydelsen blir följande: ”Finansinspektionen ska föra ett offentligt register över ... 5) sådana europeiska långsiktiga investeringsfonder som avses i 1 kap. 6 § och vars säte enligt den i paragrafen avsedda förordningen finns i Finland.”

9. Lagen om betalningsinstitut

3 §. Betalningstransaktioner utanför tillämpningsområdet. Paragrafen har föreslagits bli ändrad så att lagen inte tillämpas på förmedling av betalningar i anslutning till ett avtal som en förmedlare av gräsrotsfinansiering har förhandlat fram för sin kund, under förutsättning att förmedlaren endast har en kund.

Ekonomiutskottet konstaterar att undantaget är oklart formulerat och författningstekniskt problematiskt. På grund av det smala tillämpningsområdet kommer bestämmelsen knappast att tillämpas, och den klargör inte gränsdragningen mellan lagen om betalningsinstitut och gräsrotsfinan-

Betänkande EkUB 15/2016 rd

siering. Ekonomiutskottet anser att ändringsförslaget bör förkastas och konstaterar att ärendet snarare borde tas upp som en uppgift för den arbetsgrupp som bedömer totalreformen av betaltjänstlagen och lagen om betalningsinstitut.

11. Kreditinstitutslagen (ny)

2 kap. Rätt till kreditinstitutsverksamhet och annan upplåning hos allmänheten

3 §. Undantag från kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel. Enligt 2 kap. 3 § 2 mom. i kreditinstitutslagen får aktiebolag och andelslag ”dessutom trots 2 § från allmänheten ta emot återbetalbara medel genom att erbjuda andra skuldinstrument än sådana som ska återbetalas på anfordran. Om dessa skuldinstrument erbjuds till allmänheten på andra sätt än genom att värdepapper emitteras till allmänheten enligt värdepappersmarknadslagen, ska aktiebolaget eller andelslaget upprätta och offentliggöra delårsrapporter, bokslut och bokslutskommunikéer, med iakttagande av 7 kap. 5—13 § i värdepappersmarknadslagen. På undantag från informationsskyldigheten enligt denna paragraf tillämpas 7 kap. 18 § i värdepappersmarknadslagen.”

Ekonomiutskottet föreslår att momentet kompletteras analogt varvid momentets ordalydelse blir följande: ”Aktiebolag, andelslag, kommanditbolag, öppna bolag, i lagen om europabolag (742/2004) avsedda europabolag, i lagen om europaandelslag (906/2006) avsedda europaandelslag, föreningar och stiftelser får dessutom trots 2 § från allmänheten ta emot återbetalbara medel genom att erbjuda andra skuldinstrument än sådana som ska återbetalas på anfordran. Om dessa skuldinstrument erbjuds till allmänheten på andra sätt än genom att värdepapper emitteras till allmänheten enligt värdepappersmarknadslagen, ska aktiebolaget, andelslaget, kommanditbolaget, det öppna bolaget, europabolaget, europaandelslaget, föreningen eller stiftelsen upprätta och offentliggöra delårsrapporter, bokslut och bokslutskommunikéer, med iakttagande av 7 kap. 5—13 § i värdepappersmarknadslagen. På undantag från informationsskyldigheten enligt denna paragraf tillämpas 7 kap. 18 § i värdepappersmarknadslagen.”

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 3, 7, 8 och 10 i proposition RP 46/2016 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1, 2 och 4—6 i proposition RP 46/2016 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Riksdagen godkänner ett nytt lagförslag 11. (Utskottets nya lagförslag)

Riksdagen förkastar lagförslag 9 i proposition RP 46/2016 rd.

Riksdagen godkänner ett uttalande. (Utskottets förslag till uttalande)

Betänkande EkUB 15/2016 rd

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om gräsrotsfinansiering

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om anskaffning, tillhandahållande och yrkesmässig förmedling av låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering mot vederlag i syfte att finansiera näringsverksamhet.

Det som i denna lag föreskrivs om förmedlare av gräsrotsfinansiering tillämpas, med undantag för 3—9 §, 10 § 4 mom. och 17 §, också på sådana kreditinstitut, betalningsinstitut, fondbolag, värdepappersföretag och AIF-förvaltare som förmedlar gräsrotsfinansiering.

Denna lag tillämpas inte på sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering där gäldenären är en konsument.

Bestämmelser om penninginsamlingar finns i lagen om penninginsamlingar (255/2006).

Bestämmelser om informationsskyldigheten för mottagare av gräsrotsfinansiering finns dessutom i värdepappersmarknadslagen (746/2012), när det gäller värdepapper som avses i den lagen och som tillhandahålls och förmedlas vid låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *lånebaserad gräsrotsfinansiering* anskaffning, tillhandahållande eller förmedling av kredit mot vederlag, när ett skuldförhållande uppstår mellan en mottagare av gräsrotsfinansiering och en kund till en förmedlare av gräsrotsfinansiering.

Betänkande EkUB 15/2016 rd

2) *investeringsbaserad gräsrotsfinansiering* investering med eget eller främmande kapital i syfte att förvärva, tillhandahålla eller förmedla en ägar- eller skuldandel eller annan andel som förvärfvas mot vederlag i en mottagare av gräsrotsfinansiering i en omfattning som anges i ett tecknings- eller investeringsavtal eller annat jämförbart avtal som gäller finansiella instrument eller andra värdepapper än sådana som avses i värdepappersmarknadslagen,

3) *förmedlare av gräsrotsfinansiering* en näringsidkare som inte är ett kreditinstitut, betalningsinstitut, fondbolag eller värdepappersföretag eller en AIF-förvaltare och som yrkesmässigt förmedlar låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering,

4) *mottagare av gräsrotsfinansiering* ett företag, dock inte ett börsbolag, eller en annan organisation eller en stiftelse som skaffar medel genom gräsrotsfinansiering,

5) *värdepapper* värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen,

6) *finansiella instrument* finansiella instrument som avses i 1 kap. 10 § i lagen om investerings-tjänster (747/2012),

7) *kreditinstitut* kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § i kreditinstitutslagen (610/2014),

8) *betalningsinstitut* betalningsinstitut som avses i 5 § 2 punkten i lagen om betalningsinstitut (297/2010) och utländska betalningsinstitut som avses i 2 § 1 punkten i lagen om utländska betalningsinstituts verksamhet i Finland (298/2010),

9) *fondbolag* fondbolag som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om placeringsfonder (48/1999) och utländska EES-fondbolag som avses i 10 b-punkten i det momentet,

10) *värdepappersföretag* värdepappersföretag som avses i 1 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster och utländska värdepappersföretag som avses i 2 punkten i det momentet,

11) *AIF-förvaltare* AIF-förvaltare som avses i 2 kap. 2 § 1 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) och EES-baserade AIF-förvaltare som avses i 2 mom. i den paragrafen.

2 kap.

Rätt att förmedla gräsrotsfinansiering

3 §

Registreringsskyldighet

En näringsidkare får förmedla gräsrotsfinansiering endast om näringsidkaren i enlighet med detta kapitel har registrerat sig i det register över förmedlare av gräsrotsfinansiering som förs av Finansinspektionen.

Registreringsskyldigheten gäller dock inte kreditinstitut, betalningsinstitut, fondbolag, värdepappersföretag eller AIF-förvaltare när de förmedlar låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering. Registreringsskyldigheten gäller inte heller kreditgivare som avses i lagen om registrering av vissa kreditgivare (747/2010), om de inte förmedlar låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering, eller näringsidkare som är etablerade i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-stat*) och tillfälligt förmedlar gräsrotsfinansiering i Finland.

Betänkande EkUB 15/2016 rd

4 §

Registeranmälan

Den som har för avsikt att förmedla gräsrotsfinansiering ska i sin registeranmälan lämna

- 1) de uppgifter som anges i 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten,
- 2) en redogörelse för de personer som avses i 7 § 2 mom. och vars tillförlitlighet och kännedom om finansmarknadens funktion ska bedömas,
- 3) en redogörelse för de i 7 § avsedda personernas utbildning och arbetslivserfarenhet.

Den som gör anmälan ska på begäran av Finansinspektionen lämna också andra uppgifter som behövs för att bedöma om förutsättningarna för registrering uppfylls.

5 §

Uppgifter som förs in i registret och anmälan om ändringar

Följande uppgifter ska föras in i registret över förmedlare av gräsrotsfinansiering:

- 1) näringsidkarens fullständiga namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsetid samt firma, bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning och besöksadress till samtliga verksamhetsställen där gräsrotsfinansiering förmedlas,
- 2) fullständigt namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsetid för de personer vars tillförlitlighet och kännedom om finansmarknadens funktion kontrollerats i samband med handläggningen av registeranmälan,
- 3) registerbeteckning som tilldelats av Finansinspektionen och datum för registreringen,
- 4) skälet till en avregistrering och tidpunkten för den,
- 5) till anmälaren meddelade offentliga varningar, denne påförda ordningsavgifter och påföljdsavgifter och sådana förbud som förenats med vite.

Förmedlaren av gräsrotsfinansiering ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om de införda uppgifterna ändras och om verksamheten upphör.

6 §

Förutsättningar för registrering

Finansinspektionen ska registrera den som gör en registeranmälan som förmedlare av gräsrotsfinansiering, om

- 1) anmälaren har rätt att utöva näring i Finland,
- 2) anmälaren inte har försatts i konkurs och inte genomgår ett saneringsförfarande för företag eller något annat insolvensförfarande och, när anmälaren är en fysisk person, om anmälaren har uppnått myndighetsåldern och inte har fått sin handlingsbehörighet begränsad,
- 3) anmälaren inte genomgår ett saneringsförfarande för företag eller skuldsanering för privatpersoner,
- 4) anmälaren är tillförlitlig,
- 5) anmälaren har sådan kännedom om finansmarknadens funktion som behövs med beaktande av arten och omfattningen av förmedlingen av gräsrotsfinansiering,
- 6) övriga villkor för registrering enligt denna paragraf är uppfyllda.

Betänkande EkUB 15/2016 rd

En förutsättning för registrering är dessutom att anmälaren har minst 50 000 euro i eget kapital eller en tillräcklig yrkesansvarsförsäkring, bankgaranti eller annan motsvarande säkerhet som Finansinspektionen bedömer vara tillräcklig med beaktande av arten och omfattningen på anmäla-rens verksamhet. Försäkringsgivaren eller den som ställt annan säkerhet ska ha hemort i en EES-stat om inte Finansinspektionen på ansökan beviljar undantag från detta. Försäkringen ska dessutom uppfylla följande villkor:

1) försäkringen ersätter de skador som förmedlaren av gräsrotsfinansiering ansvarar för enligt denna lag,

2) försäkringbeloppet är minst 1 000 000 euro per skada och sammanlagt 1 500 000 euro för samtliga skador per år,

3) om försäkringen inbegriper självrisk, ska försäkringsgivaren betala försäkringsersättningen till den skadelidande utan avdrag för självriskan,

4) av försäkringen ska ersättas en skada som har uppstått till följd av en gärning eller försum- melse under försäkringsperioden och beträffande vilken skriftliga ersättningsanspråk har anförts hos anmälaren eller försäkringsgivaren under försäkringens giltighetstid eller inom tre år från det att försäkringen upphörde.

Om förmedlaren av gräsrotsfinansiering avser att ta emot kundmedel, är ett villkor för regist- ring också att denne förmår förvara och hantera kundmedel på det sätt som framgår av 10 §.

En förmedlare av gräsrotsfinansiering ska till Finansinspektionen för kännedom ge in stadgar, avtalsvillkor eller andra motsvarande handlingar av vilka det framgår hur förmedlingen sker och vilka förutsättningar, rättigheter och skyldigheter som gäller för mottagare av gräsrotsfinansie- ring och för andra kunder.

Finansinspektionen kan vägra registrering, om det med beaktande av omständigheterna är up- penbart att den som gjort anmälan har för avsikt att vara mellanhand för någon annan.

7 §

Tillförlitlighet och kännedom om finansmarknadens funktion

Den som gör en registeranmälan anses inte tillförlitlig i den mening som avses i 6 § 1 mom. 4 punkten, om han eller hon genom en lagakraftvunnen dom har dömts till fängelsestraff under de fem senaste åren före en bedömning eller till bötesstraff under de tre senaste åren före bedöm- ningen för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att förmedla gräsrotsfinansiering, att vara ägare till en förmedlare av gräsrotsfinansiering eller att vara med- lem eller ersättare i styrelsen, verkställande direktör eller ställföreträdande verkställande direktör eller på annat sätt medlem av högsta ledningen i en förmedlare av gräsrotsfinansiering, eller om han eller hon annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig uppenbart olämplig för en sådan uppgift.

Om anmälaren är en juridisk person gäller kravet på tillförlitlighet verkställande direktören och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen, förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän, andra som hör till den högsta ledningen och dem som direkt eller in- direkt innehar minst en tiondel av aktierna i ett aktiebolag eller av den rösträtt som aktierna med- för eller motsvarande ägande- eller bestämmanderätt, om det gäller en annan sammanslutning än ett aktiebolag.

Kravet på kännedom om finansmarknadens funktion gäller styrelsen som helhet. Styrelsen samt verkställande direktören och den övriga verkställande ledningen ska ha sådan allmän kän-

Betänkande EkUB 15/2016 rd

nedom om finansmarknaden och om betydande risker i anslutning till den som behövs med beaktande av verksamhetens art och omfattning. Till den verkställande ledningen räknas ~~näringsidkarens eller dess moderbolags~~ **anmälares** verkställande direktör och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen, förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän och andra som hör till den högsta ledningen ~~samt de som direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av aktierna i ett aktiebolag eller den rösträtt som aktierna medför eller motsvarande ägande eller bestämmanderätt i en annan organisation.~~

Om ~~näringsidkaren~~ **anmälares** också bedriver annan affärsverksamhet än förmedling av gräsrotsfinansiering, gäller kravet endast dem som faktiskt svarar för förmedlingen av gräsrotsfinansiering.

8 §

Avregistrering

Finansinspektionen ska avregistrera en förmedlare av gräsrotsfinansiering, om

- 1) förmedlaren har upphört med sin verksamhet,
- 2) förutsättningarna enligt 6 § 1 mom. 1—3, **2 och 4** punkten för registrering inte längre uppfylls,
- 3) förmedlaren är mellanhand för någon annan,
- 4) förutsättningen enligt 6 § 1 mom. **5** punkten **eller 2 mom.** för registrering inte längre uppfylls och förmedlaren inte inom den tidsfrist som Finansinspektionen har angett i sin uppmaning har **uppfyllt förutsättningen** ~~anmält nya personer som uppfyller kraven på kännedom om finansmarknadens funktion,~~ eller
- 5) det i förmedlarens eller dess högsta lednings verksamhet förekommer allvarliga eller upprepade försummelser.

Om en näringsidkare har avregistrerats, får näringsidkaren inte längre förmedla gräsrotsfinansiering.

Finansinspektionen bestämmer närmare hur verksamheten ska avslutas till följd av en avregistrering.

9 §

Rätt för förmedlare av gräsrotsfinansiering att förmedla låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering

En förmedlare av gräsrotsfinansiering som har registrerats i det register som Finansinspektionen för får förmedla låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering.

En förmedlare av gräsrotsfinansiering som har registrerats i Finansinspektionens register får också på det sätt som avses i 1 kap. 11 § 1 och 5 punkten i lagen om investeringstjänster förmedla och ta emot order som gäller sådana värdepapper eller andra andelar i fondföretag som avses i 1 kap. 10 § 1 mom. 1 och 2 punkten i den lagen samt erbjuda investeringsrådgivning i anslutning till låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering.

Vid förmedling av order som avses i 2 mom. ska förmedlaren av gräsrotsfinansiering iaktta 2 och 3 kap. i denna lag och förmedla sina order till kreditinstitut, fondbolag, värdepappersföretag och AIF-förvaltare samt till filialer till värdepappersföretag och kreditinstitut som är auktoriserade

Betänkande EkUB 15/2016 rd

de i ett tredjeland, om filialerna följer sådana stabilitetsbestämmelser för verksamheten som motsvarar lagen om investeringstjänster och kreditinstitutslagen.

Investeringstjänster som avses i 1 mom. får från Finland tillhandahållas i en annan EES-stat, om detta inte har förbjudits eller begränsats i den andra EES-staten. Särskilda bestämmelser gäller för tredjeländer.

Bestämmelser om rätten för tillhandahållare av investeringstjänster att anlita en förmedlare av gräsrotsfinansiering som anknutet ombud finns i 7 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster.

3 kap.

Kundskydd

10 §

Förfaranden för förmedlare av gräsrotsfinansiering och förmedlarnas skyldigheter mot investerarna

Förmedlare av gräsrotsfinansiering ska handla hederligt, opartiskt och professionellt samt på ett sätt som är förenligt med kundernas intressen.

Förmedlare av gräsrotsfinansiering ska iakta

- 1) god gräsrotsfinansieringssed i enlighet med 18 § 1 mom.,
- 2) bestämmelserna i 7 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster om hantering av intressekonflikter,
- 3) bestämmelserna i 10 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster om att inhämta uppgifter om kunderna, om investeringen överstiger 2 000 euro, bestämmelserna i 5 § i det kapitlet om informationsskyldighet, bestämmelserna i 9 § i det kapitlet om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster, samt bestämmelserna i 10 § i det kapitlet om inspelning av telefonsamtal och bestämmelserna i 13 § i det kapitlet om behandling av kundklagomål.

De förmedlare av gräsrotsfinansiering som i enlighet med 9 § 2 mom. förmedlar och tar emot order som gäller värdepapper eller andra andelar i fondföretag eller erbjuder investeringsrådgivning i anslutning till låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering får inte förvalta eller inneha kundernas medelfinansiella instrument eller penningmedel (kundmedel) eller i värdepappersmarknadslagen avsedda värdepapper och inte heller stå i skuld till sina kunder när de förmedlar värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen. Om en förmedlare av gräsrotsfinansiering i övrigt i sin verksamhet förvaltar kundmedel vid förmedlingen av andra värdepapper än sådana som avses i värdepappersmarknadslagen, ska förmedlaren organisera förvaringen och hanteringen av dessa kundmedel på ett tillförlitligt sätt och se till att kundmedlen hålls åtskilda från de egna medlen. En förmedlare av gräsrotsfinansiering ska särskilt se till att

- 1) kundmedlen hålls åtskilda från de egna medlen,
- 2) kundmedlen redovisas så att medlen för varje kund är åtskilda från andra kunders medel,
- 3) kundmedlen sätts in på ett bankkonto i en inlåningsbank som har verksamhetstillstånd i Finland eller i en annan EES-stat.

En förmedlare av gräsrotsfinansiering som har registrerat sig i enlighet med 2 kap. behöver inte bli medlem i den ersättningsfond för investerarskydd som avses i 11 kap. i lagen om investeringstjänster.

Betänkande EkUB 15/2016 rd

11 §

Informationsskyldighet

Osann eller vilseledande information får inte ges vid marknadsföring av gräsrotsfinansiering. Om det efter att en uppgift getts framgår att den är osann eller vilseledande på ett sätt som kan ha väsentlig betydelse för kunderna till förmedlaren av gräsrotsfinansiering, ska uppgiften utan dröjsmål rättas eller kompletteras i tillräcklig utsträckning.

En mottagare av gräsrotsfinansiering ska, för att det ska gå att bilda sig en välgrundad uppfattning om mottagaren och om erbjudandets förmånlighet, innan medelsanskaffningen inleds offentliggöra riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med 21 § om omständigheter som väsentligt kan inverka på bedömningen av företagets värde eller återbetalningsförmåga. En förmedlare av gräsrotsfinansiering ska se till att mottagaren av gräsrotsfinansiering fullgör den skyldighet som anges i detta moment.

Förmedlare och mottagare av gräsrotsfinansiering ska utan dröjsmål offentliggöra information om väsentliga förändringar i det egna ekonomiska läget och andra omständigheter som påverkar fullgörandet av deras skyldigheter.

Trots bestämmelserna i 4 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen behöver en mottagare av gräsrotsfinansiering inte offentliggöra prospekt, om värdepapper erbjuds i Finland för ett sammanlagt vederlag på mindre än 5 000 000 euro under en tolv månadersperiod.

12 §

Kundkontroll

Bestämmelser om kundkontroll finns i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008).

En förmedlare av gräsrotsfinansiering får inte förmedla gräsrotsfinansiering eller på annat sätt delta i medelsanskaffningen för en mottagare av gräsrotsfinansiering som har försatts i konkurs eller genomgår något annat insolvensförfarande.

4 kap.

Tillsyn och påföljder

13 §

Tillsyn

Finansinspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag.

Dessutom övervakar konsumentombudsmannen och Regionförvaltningsverket i Södra Finland att lagen följs, om förmedlarens kund är en konsument.

Bestämmelser om Finansinspektionens samarbete med konsumentombudsmannen och Regionförvaltningsverket i Södra Finland finns i 46 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

Betänkande EkUB 15/2016 rd

Finansinspektionen har rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få sådana uppgifter som behövs för att kontrollera de förutsättningar som framgår av 6 och 7 §. Angående rätten att få uppgifter ur straffregistret föreskrivs särskilt.

14 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) i strid med bestämmelserna i 2 kap. förmedlar gräsrotsfinansiering utan att vara registrerad, eller

2) i strid med 12 § 2 mom. genom gräsrotsfinansiering skaffar medel till en sådan mottagare av gräsrotsfinansiering som har försatts i konkurs,

ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *gräsrotsfinansieringsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 19 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889), om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

15 §

Ordningsavgift och påföljdsavgift

Sådana bestämmelser enligt 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen för vilka det vid försummelse eller överträdelse ska påföras ordningsavgift är bestämmelserna i 18 § i denna lag om skyldigheten att höra till ett organ som ger rekommendationer och om skyldigheten att lämna meddelanden i anslutning till detta.

Sådana bestämmelser och beslut enligt 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen för vilka det vid försummelse eller överträdelse ska påföras påföljdsavgift är

1) de i 10 § i denna lag nämnda bestämmelserna i 7 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster om hantering av intressekonflikter,

2) de i 10 § i denna lag nämnda bestämmelserna i 10 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster om att inhämta uppgifter om kunderna, om investeringen överstiger 2 000 euro, i 5 § i det kapitlet om informationsskyldighet, i 9 § i det kapitlet om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster, och i 10 § i det kapitlet om inspelning av telefonsamtal och i 13 § i det kapitlet om behandling av kundklagomål,

3) de i 10 § i denna lag avsedda bestämmelserna om hantering och innehav av kundmedel och bestämmelserna i 12 § om krav på kundkontroll samt bestämmelserna i 11 § och de med stöd av 21 § utfärdade bestämmelserna om informationsskyldighet.

Bestämmelser om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder och om behandlingen i marknadsdomstolen av ärenden som gäller administrativa påföljder finns i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen.

Betänkande EkUB 15/2016 rd

16 §

Skadeståndsskyldighet

Förmedlare och mottagare av gräsrotsfinansiering är skyldiga att ersätta skada som de uppsåtligt eller av oaktsamhet har orsakat kunder eller andra personer genom ett förfarande som strider mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Investorerare har rätt att kräva ersättning för skada de orsakats också av verkställande direktören för, en medlem i styrelsen eller ett jämförbart organ i och av en ansvarig bolagsman i en förmedlare av gräsrotsfinansiering, om skadan berott på att denne uppsåtligt eller av vårdslöshet har försummat att se till att verksamheten bedrivs med beaktande av förbudet att ta emot kundmedel enligt 10 § 3 mom. och att kundmedlen förvaras och hanteras på det sätt som förutsätts i den bestämmelsen. En skada anses ha orsakats av oaktsamhet om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt.

Bestämmelser om revisorers skadeståndsskyldighet finns i 10 kap. 3 § i revisionslagen (1141/2015).

På jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga tillämpas 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

5 kap.

Särskilda bestämmelser

17 §

Uppgifters tillgänglighet

Trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får personuppgifter lämnas ut ur registret i form av utskrifter, göras allmänt tillgängliga i ett elektroniskt datanät eller lämnas ut på något annat sätt i elektronisk form. Personbeteckningar får dock lämnas ut med stöd av denna lag endast om uppgiften lämnas i form av en utskrift eller i teknisk lagringsform och mottagaren med stöd av 13 § i personuppgiftslagen (523/1999) eller med stöd av någon annan lag har rätt att behandla personbeteckningar.

Följande i registret införda uppgifter ska Finansinspektionen dock hålla allmänt tillgängliga i ett elektroniskt datanät:

- 1) en näringsidkares namn samt firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning, huvudkontor och besöksadress till de verksamhetsställen där det förmedlas gräsrotsfinansiering,
- 2) namn på verkställande direktören och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen och i jämförbara organ samt ansvariga bolagsmän,
- 3) datum för registreringen,
- 4) till anmälaren meddelade offentliga varningar, denne påförda ordningsavgifter och påföljdsavgifter och sådana förbud som förenats med vite.

Betänkande EkUB 15/2016 rd

18 §

God gräsrotsfinansieringssed och självreglering

Vid anskaffning, tillhandahållande och förmedling av gräsrotsfinansiering får inga förfaranden tillämpas som strider mot god gräsrotsfinansieringssed.

Förmedlare av gräsrotsfinansiering ska

1) direkt eller indirekt höra till ett oberoende organ som representerar stora delar av branschens aktörer och har inrättats i Finland eller EES-området, och som har gett rekommendationer i syfte att främja öppenhet och insyn i förmedlingen av gräsrotsfinansiering, eller

2) förbinda sig att följa organets rekommendationer eller offentliggöra en motivering till varför de inte har förbundit sig att följa rekommendationerna.

Ett organ som avses i 2 mom. eller ett jämförbart organ kan i syfte att främja god praxis också ge andra rekommendationer i fråga om denna lags tillämpningsområde än sådana som avses i 2 mom.

En förmedlare av gräsrotsfinansiering ska meddela Finansinspektionen vilket i 2 och 3 mom. avsett organ den hör till eller vilket eller vilka organs rekommendationer den följer. På begäran av Finansinspektionen ska organet eller den förmedlare av gräsrotsfinansiering som hör till organet till Finansinspektionen ge in organets stadgar och övriga för tillsynen behövliga uppgifter om organet som Finansinspektionen begär.

Avtalsvillkor som grundar sig på rekommendationer och andra avtalsvillkor genom vilka avvikelse görs från bestämmelserna i denna lag till nackdel för en kund eller mottagare av gräsrotsfinansiering är ogiltiga.

19 §

Tystnadsplikt

Den som i egenskap av medlem eller ersättare i ett organ hos en förmedlare av gräsrotsfinansiering eller i egenskap av anställd hos organet eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av det har fått kännedom om omständigheter som har samband med den ekonomiska ställningen hos en annan kund till mottagaren eller förmedlaren av gräsrotsfinansiering eller hos någon annan person med anknytning till dess verksamhet eller om någons personliga förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet, är skyldig att hemlighålla saken, om inte den till vars förmån tystnadsplikten har föreskrivits ger sitt samtycke till att saken röjs. Sekretessbelagd information får inte heller lämnas till bolagsstämman för förmedlaren av gräsrotsfinansiering eller till ett motsvarande organs stämma eller möte eller till aktieinnehavare, medlemmar, bolagsmän eller andra personer som deltar i stämman eller mötet.

20 §

Överklagande

Bestämmelser om överklagande av beslut som Finansinspektionen meddelat med stöd av denna lag finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996) och i 73 § i lagen om Finansinspektionen.

Betänkande EkUB 15/2016 rd

Ett avregistreringsbeslut som avses i denna lag ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

21 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om skyldigheten för en mottagare av gräsrotsfinansiering att offentliggöra

1) riktiga och tillräckliga uppgifter som avses i 11 § 2 mom., när Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG om de prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG inte tillämpas på ett erbjudande,

2) strukturen hos och innehållet i de riktiga och tillräckliga uppgifter som avses i 11 §, för ett erbjudande med ett sammanlagt vederlag i Finland på mindre än 5 000 000 euro under en tolv-månadersperiod.

22 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

23 §

Övergångsbestämmelser

Förmedlare av gräsrotsfinansiering ska lämna in en ansökan om registrering senast tre månader från ikraftträdandet av denna lag.

Den som vid ikraftträdandet av denna lag bedriver verksamhet som enligt denna lag kräver registrering får fortsätta sin verksamhet tills ett beslut om införande i registret har fattats, om en registeranmälan som avses i 4 § görs inom tre månader från ikraftträdandet.

En registeranmälan kan tas till behandling före ikraftträdandet av denna lag, och den som har gjort anmälan kan föras in i registret över förmedlare av gräsrotsfinansiering vid ikraftträdandet av lagen.

En förmedlare av gräsrotsfinansiering ska senast sex månader från ikraftträdandet av denna lag göra en anmälan till Finansinspektionen om vilket organ enligt 18 § 2 mom. förmedlaren hör till eller vilket organ som har gett en i 18 § 2 och 3 mom. avsedd rekommendation som förmedlaren har förbundit sig att följa.

Bestämmelserna i 14 och 15 § i denna lag börjar tillämpas tre månader från ikraftträdandet av denna lag och bestämmelserna i 18 § 2—5 mom. sex månader från ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om investeringstjänster (747/2012) 2 kap. 3 § 2 mom.,
ändras ~~1 kap. 2 § 2 mom. 6 punkten, 6 kap. 1 § 2 mom., 10 kap. 5 § 2 mom. 2 punkten och 11~~
~~kap. 2 § 2 mom. 3 punkten och~~
~~fogas till 1 kap. 2 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 166/2013, en ny 7 punkt och till~~
2 kap. 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 166/2014, ett nytt 5 mom. och till 2 kap. nya 3 a och
5 § som följer:

~~1 kap.~~

~~Allmänna bestämmelser~~

~~2 §~~

Undantag från tillämpningsområdet

Denna lag gäller inte

- 6) pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och pensionskassor enligt lagen om pensionskassor (1164/1992),
- 7) sådana förmedlare av gräsrotsfinansiering som avses i lagen om gräsrotsfinansiering (-/).

2 kap.

Rätt att tillhandahålla investeringstjänster

2 §

Tillhandahållande av investeringstjänster enligt annat tillstånd

Trots 1 § får en förmedlare av gräsrotsfinansiering som avses i lagen om gräsrotsfinansiering (/) och som är registrerad i det register som Finansinspektionen för över förmedlare av gräsrotsfinansiering tillhandahålla förmedling och mottagande av order i fråga om finansiella instrument

Betänkande EkUB 15/2016 rd

som avses i 1 kap. 10 § 1 mom. 1 och 2 punkten samt investeringsrådgivning i anslutning till låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering i enlighet med lagen om gräsrotsfinansiering.

3 a §

Tillhandahållande av andra investeringsobjekt än finansiella instrument

Om ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förmedling eller utförande av order, kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning, får företaget också tillhandahålla tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument samt investerings- och finansieringsrådgivning som avser sådana objekt. Om värdepappersföretagets verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument, får det i enlighet med tillståndet också tillhandahålla tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument.

5 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om vilka investeringsobjekt som ska betraktas som i 3 a § avsedda andra investeringsobjekt får utfärdas genom förordning av finansministeriet.

6 kap.

~~Ekonomiska verksamhetsförutsättningar för tillhandahållande av investeringstjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten~~

1 §

Minimikapital

Ett värdepappersföretag som innehar kundmedel och vars investeringstjänster endast består i att förmedla och utföra order eller tillhandahålla kapitalförvaltning ska ha ett aktiekapital på minst 125 000 euro. Ett sådant värdepappersföretags investeringstjänst får inte bestå i att handla för egen räkning eller bedriva garantiverksamhet för finansiella instrument.

Betänkande EkUB 15/2016 rd

10 kap.

Förfaranden i kundförhållanden

5 §

Värdepappersföretags informationsskyldighet

Ett värdepappersföretag ska i god tid innan en investeringstjänst eller en sidotjänst tillhandahålls ge en icke-professionell kund tillräcklig information om

2) arten av de finansiella instrument och andra investeringsobjekt som tjänsterna avser och om de risker som är förknippade med dem,

11 kap.

~~Ersättningsfonden för investerarskydd~~

~~2 §~~

~~*Ersättningsfondens stadgar*~~

~~Stadgarna ska innehålla bestämmelser som kompletterar bestämmelserna i denna lag och någon annanstans i lag åtminstone i fråga om~~

~~3) när och hur garantiavgifterna och förvaltningskostnaderna ska betalas och hur tjänsteleverantörens juridiska och administrativa struktur samt verksamhetens art, omfattning och risker beaktas i garantiavgifterna för de näringsidkare som tillhandahåller investeringstjänster eller låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering som investeringstjänster,~~

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande EkUB 15/2016 rd

3.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om penninginsamlingar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om penninginsamlingar (255/2006) 2 § 2 mom. 6 punkten och
fogas till 2 § 2 mom. en ny 7 punkt som följer:

2 §

Lagens tillämpningsområde

Lagens tillämpningsområde omfattar inte

6) kollektinsamling bland deltagarna i offentlig religionsutövning som anordnas av religions-
samfund som avses i religionsfrihetslagen (453/2003),

7) låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering eller verksamhet som bedrivs av för-
medlare av gräsrotsfinansiering i enlighet med lagen om gräsrotsfinansiering (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 5 § 27 punkten, 38 § 1 mom. 2 punkten och
40 § 1 mom. och 46 § 1 och 2 mom., sådana de lyder, 5 § 27 punkten i lag 198/2015, 38 § 1 mom. 2
punkten i lag 170/2014 och 40 § 1 mom. i lag 1198/2014, och
fogas till 5 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014 och 198/
2015, en ny 29 punkt och till 50 f §, sådan den lyder i lag 170/2014, ett nytt 4 mom. som följer:

Betänkande EkUB 15/2016 rd

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med andra finansmarknadsaktörer avses i denna lag

27) registeransvariga som avses i 4 f § i lagen om statens pensionsfond och i 165 c § i lagen om kommunala pensioner,

29) sådana mottagare och förmedlare av gräsrotsfinansiering som avses i lagen om gräsrotsfinansiering (/).

38 §

Ordningsavgift

Finansinspektionen ska ålägga den att betala ordningsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet

2) försummar eller bryter mot de bestämmelser som avses i 15 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, 10 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument, 8 kap. 8 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 15 § 1 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering, 22 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller 144 a § i lagen om placeringsfonder,

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot de bestämmelser eller beslut som avses i 15 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, 10 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument, 15 § i lagen om värdepapperskonton, 8 kap. 9 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 48 a § i lagen om betalningsinstitut, 22 kap. 2 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 144 b § i lagen om placeringsfonder, 15 § 2 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering eller 20 kap. 1 § i kreditinstitutslagen eller 18 kap. 1 § i resolutionslagen.

46 §

Myndighetssamarbete

~~Även konsumentombudsmannen och Regionförvaltningsverket i Södra Finland övervakar att marknadsföringen, tillämpningen av avtalsvillkor och andra förfaranden som avses i 45 § är lagliga med hänsyn till konsumentskyddet.~~

Betänkande EkUB 15/2016 rd

Finansinspektionen, konsumentombudsmannen och Regionförvaltningsverket i Södra Finland ska samarbeta på lämpligt sätt.

50 f §

Verksamhet som behörig myndighet enligt direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder och de förordningar av Europaparlamentet och rådet som ansluter till det

Finansinspektionen är behörig myndighet enligt artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/760 om europeiska långsiktiga investeringsfonder.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) 1 § 1 mom. 19 punkten och 6 § 1 mom., sådant det sådana de lyder i lag 644/2014, och
fogas till 1 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 758/2012, 255/2013 och 171/2014, en ny 20 punkt som följer

1 §

Avgiftsskyldiga

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

19) verksamhetsenheter som avses i 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen,
20) sådana förmedlare av gräsrotsfinansiering som avses i lagen om gräsrotsfinansiering (/).

Betänkande EkUB 15/2016 rd

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	260 000
insättningsgarantifonden enligt kreditinstitutslagen	12 000
säkerhetsfonden enligt kreditinstitutslagen	2 000
juridiska personer som avses i 7 och 7 a § i lagen om betalningsinstitut	1 000
fysiska personer som avses i 7 och 7 a § i lagen om betalningsinstitut	200
ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investerings-tjänster	3 000
enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder registrerings-skyldiga AIF-förvaltare som inte är auktoriserade som fondbolag	1 000
den som bedriver verksamhet med stöd av ett undantag enligt 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 000
förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder	3 000
förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	3 000
företag som är förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	5 000
särskilda förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 000
centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)	6 000
kreditinstituts och försäkringsbolags holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)	10 000
börsers och värdepapperscentralers holdingföretag	10 000
värdepappersföretags och försäkringsföreningars holdingföretag	1 000

Betänkande EkUB 15/2016 rd

försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsförmedling	1 000 Grundavgiften höjs med 180 euro för varje registrerad försäkringsmäklare som är anställd hos ett försäkringsmäklarföretag eller hos en enskild näringsidkare vid utgången av året före det då tillsynsavgiften bestäms.
kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	6 000
centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	150 000
clearingmedlemmar enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	12 000
clearingfonder enligt 3 kap. 3 § 4 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt registreringsfonder enligt 6 kap. 9 § i den lagen	2 000
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	15 500 Grundavgiften höjs med 16 000 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt 5 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument.
finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	12 500

Betänkande EkUB 15/2016 rd

emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument, när det är fråga om en avgiftsskyldig enligt 4 § i denna lag eller när emittenten inte har hemort i Finland	10 500 Grundavgiften höjs med 11 000 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt 5 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument.
emittenter av andra värdepapper än aktier, när värdepapperen i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	3 000
finländska bolag vars emitterade värdepapper av annat slag än aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	3 000
emittenter av aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	4 000
emittenter av värdepapper av annat slag än aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	1 000
Pensionsskyddscentralen	10 000
trafikförsäkringsnämnden och patientskadenämnden	1 000
verksamhetsenheter som avses i 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen	18 000
filialer till utländska EES-försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995)	1 000
sådana utländska EES-tilläggspensionsanstalter enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor som har filial i Finland	1 000
tredjeländers kreditinstitut representationer	1 000
sådana försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling som är registrerade i någon annan EES-stat än Finland och har filial i Finland	300
finansiella motparter enligt artikel 2.8 i EMIR-förordningen, icke-finansiella motparter enligt artikel 2.9 och pensionssystem enligt artikel 2.10 i den förordningen, vilkas hemstat är Finland	10 000
förmedlare av gräsrotsfinansiering enligt lagen om gräsrotsfinansiering (/)	2 000

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 5 kap. 2 § 4 punkten och 19 kap. 6 § 1 och 3 mom. samt
fogas till 1 kap. 6 § ett nytt 7 mom., till 2 kap. 1 § ett nytt 2 mom. och till 5 kap. 2 § en ny 5 punkt som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

6 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om europeiska långsiktiga investeringsfonder finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/760 om europeiska långsiktiga investeringsfonder.

2 kap.

Definitioner

1 §

AIF-fond

Under de förutsättningar som anges i lagen om placeringsfonder och lagen om gräsrotsfinansiering (/) avses med AIF-fond också ett sådant företag eller kollektiva investeringar i annan form och sådan förmedling av gräsrotsfinansiering som inte kräver auktorisation enligt artikel 5 i fondföretagsdirektivet, där kapital tas emot från en eller flera investerare genom gräsrotsfinansie-

Betänkande EkUB 15/2016 rd

ring, kreditförmedling eller på något annat sätt för kollektiv investering och investeras i enlighet med en fastställd investeringspolicy till förmån för dessa investerare.

5 kap.

Registrering

2 §

Finansinspektionens register

Finansinspektionen ska föra ett offentligt register över

4) sådana förvaltare av europeiska fonder för socialt företagande som avses i 1 kap. 6 § och vars säte enligt den i paragrafen avsedda förordningen finns i Finland,

5) sådana ~~förvaltare av~~ europeiska långsiktiga investeringsfonder som avses i 1 kap. 6 § och vars säte enligt den i paragrafen avsedda förordningen finns i Finland.

19 kap.

EES-staterna

6 §

Tillhandahållande av investeringstjänster

En EES-baserad AIF-förvaltare som i Finland förvaltar en AIF-fond i enlighet med 2 § eller som i enlighet med 5 § i Finland erbjuder andelar i AIF-fonder har rätt att i Finland tillhandahålla sådana investeringstjänster och sidotjänster som avses i 3 kap. 2 § 2 mom. utan att etablera dotterföretag eller filial.

För tillstånd som avses i 2 mom. krävs det att

1) den EES-baserade AIF-förvaltarens hemmedlemsstat å sin sida erkänner AIF-förvaltarens rätt att tillhandahålla sidotjänster, med undantag för investeringsrådgivning, förvaring och förvaltning av aktier eller andelar i fondföretag samt mottagande och förmedling av order som gäller finansiella instrument,

2) den EES-baserade AIF-förvaltaren har fått en sådan anmälan som avses i 2 §,

3) den EES-baserade AIF-förvaltaren har beviljats auktorisation av sin hemmedlemsstats utländska EES-tillsynsmyndighet att tillhandahålla tjänsten i fråga,

4) den EES-baserade AIF-förvaltaren i tillämpliga delar iakttar lagen om investeringstjänster.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 3 a § i lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om placeringsfonder (48/1999) 3 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 163/2014,
som följer:

3 a §

På en specialplaceringsfond vars förvaltare inte är skyldig att ansöka om auktorisation som förvaltare av alternativa investeringsfonder tillämpas 26, 26 b, 31, 33, 34 och 34 d §. Denna lag tillämpas dock på specialplaceringsfonder som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 345/2013 om europeiska riskkapitalfonder, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 346/2013 om europeiska fonder för socialt företagande eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/760 om europeiska långsiktiga investeringsfonder, om inte något annat följer av de förordningarna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 24 § i lagen om pantlåneinrättningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pantlåneinrättningar (1353/1992) 24 §, sådan den lyder i lag 769/1997, som följer:

Betänkande EkUB 15/2016 rd

24 §

Värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012) ska dock trots 22 § 1 mom. i denna lag säljas på en reglerad marknad som avses i 2 kap. 5 § i värdepappersmarknadslagen eller på en multilateral handelsplattform som avses i 2 kap. 9 § i den lagen till det vid tiden för försäljningen gällande börs- eller marknadspriset.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Utskottet föreslår att lagförslag 9 förkastas.

10.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008) 2 § 1 mom. 24 punkten, sådan den lyder i lag 178/2014, och
fogas till 2 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 303/2010, 1368/2010, 907/2011, 1497/2011, 772/2012, 1185/2013, 178/2014, 638/2014 och 1151/2015, en ny 25 punkt som följer:

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

24) advokater som avses i lagen om advokater (496/1958), dem som biträder advokaterna och andra som affärs- eller yrkesmässigt tillhandahåller juridiska tjänster, när det är fråga om att handla i en klients namn eller för en klients räkning vid affärstransaktioner i anknytning till

- a) köp, försäljning, genomförande eller planering av fastigheter eller affärsenheter,
- b) förvaltning av klientens pengar, värdepapper eller andra tillgångar,
- c) öppnande eller förvaltning av bank-, spar- eller värdeandelskonton,
- d) organisering av de medel som behövs för bildande eller ledning av bolag eller för förvaltning av företag, eller

Betänkande EkUB 15/2016 rd

e) bildande eller ledning av stiftelser, bolag eller motsvarande sammanslutningar eller ansvar för deras verksamhet,

25) sådana förmedlare av gräsrotsfinansiering som avses i lagen om gräsrotsfinansiering (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Utskottets nya lagförslag

11.

Lag

om ändring av kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 2 kap. 3 § 2 mom. som följer:

3 §

Aktiebolag, andelslag, kommanditbolag, öppna bolag, i lagen om europabolag (742/2004) avsedda europabolag, i lagen om europaandelslag (906/2006) avsedda europaandelslag, föreningar och stiftelser får dessutom trots 2 § från allmänheten ta emot återbetalbara medel genom att erbjuda andra skuldinstrument än sådana som ska återbetalas på anfordran. Om dessa skuldinstrument erbjuds till allmänheten på andra sätt än genom att värdepapper emitteras till allmänheten enligt värdepappersmarknadslagen, ska aktiebolaget, andelslaget, kommanditbolaget, det öppna bolaget, europabolaget, europaandelslaget, föreningen eller stiftelsen upprätta och offentliggöra delårsrapporter, bokslut och bokslutskommunikéer, med iakttagande av 7 kap. 5—13 § i värdepappersmarknadslagen. På undantag från informationsskyldigheten enligt denna paragraf tillämpas 7 kap. 18 § i värdepappersmarknadslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande EkUB 15/2016 rd

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att statsrådet omedelbart inleder beredning av nödvändiga ändringar i lagstiftningen för att bestämmelserna om ersättningsfonden för investerarskydd ska motsvara den förändrade omvärldens krav på ett sätt som tryggar investerarskyddet och som beaktar i synnerhet tjänsteleverantörens rättsliga struktur samt verksamhetens art, omfattning och risker.

Helsingfors 15.6.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Kaj Turunen saf
vice ordförande Harri Jaskari saml
medlem Harry Harkimo saml
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Lauri Ihalainen sd
medlem Eero Lehti saml
medlem Rami Lehto saf
medlem Mika Lintilä cent
medlem Markus Lohi cent
medlem Arto Pirttilahti cent
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Ville Skinnari sd
medlem Antero Vartia gröna
ersättare Johanna Ojala-Niemelä sd.

Sekreterare var

utskottsråd Teija Miller.